

Smaranda Maria CIOFLICA

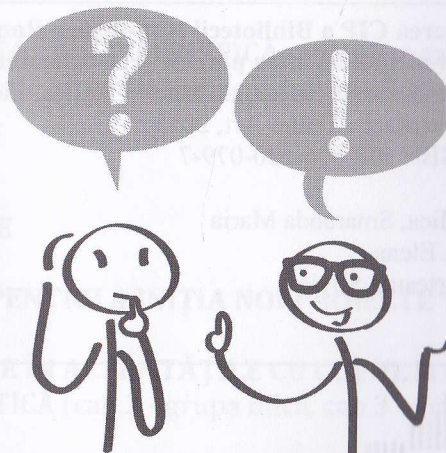
Silvia BORȚEANU

Gabriela BERBECEANU

Elena ILIE

SUPORT METODIC PENTRU PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ

Grupă mică, mijlocie și mare

Editura Tehno-Art

CUPRINS

1. DESPRE PROIECTARE ȘI DESPRE CEEA CE TREBUIE EVITAT ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR CU PREȘCOLARI	4
2. REPERE FUNDAMENTALE ÎN ÎNVĂȚAREA ȘI DEZVOLTAREA COPILULUI DE LA NAȘTERE LA 7 ANI	8
3. SUPTOR ORIENTATIV PENTRU PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ - grupa mică (3-4 ani) – <i>Bine te-am găsit, grădiniță!</i>, corelare cu fișe și alte materiale de lucru elaborate sub egida Editurii Tehno-Art, Petroșani* (ref1*)	23
3.1. Planificarea anuală a temelor de studiu	23
3.2. Planificarea săptămânală	26
4. SUPTOR ORIENTATIV PENTRU PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ - grupa mijlocie (4-5 ani) – <i>Grădinița mea iubită!</i>, corelare cu fișe și alte materiale de lucru elaborate sub egida Editurii Tehno-Art, Petroșani* (ref2*)	94
4.1. Planificarea anuală a temelor de studiu	94
4.2. Planificarea săptămânală	96
5. SUPTOR ORIENTATIV PENTRU PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ - grupa mare (5-6 ani) – <i>Cu bine, grădiniță dragă!</i> și <i>Fii creativ!</i>, corelare cu fișe și alte materiale de lucru elaborate sub egida Editurii Tehno-Art, Petroșani* (ref3* și ref4*)	165
5.1. Planificarea anuală a temelor de studiu	165
5.2. Planificarea săptămânală	168
6. TIPURI POSIBILE DE ACTIVITĂȚI INTEGRATE	246
7. CURIOSITĂȚI DE CARE VĂ PUTEȚI FOLOSI PENTRU A INIȚIA NOI PROIECTE TEMATICE	254
8. LISTĂ CU MATERIALE AUXILIARE UTILIZATE ÎN ACTIVITĂȚILE CU COPIII, la care se face referire în capitolul SUPTOR PENTRU PLANIFICARE CALENDARISTICĂ (cap.2 - grupa mică, cap.3 - grupa mijlocie, cap.4 - grupa mare)	256

1. DESPRE PROIECTARE ȘI DESPRE CEEA CE TREBUIE EVITAT ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR CU PREȘCOLARII

NOTĂ: Selecție de informații având la bază *Scrisori metodice* sau *suporturi de curs* din proiecte ale Ministerului Educației și Cercetării Științifice

Planificarea este o activitate laborioasă desfășurată de fiecare educator pentru aplicarea curriculumului, pentru desfășurarea coerentă și eficientă a procesului de învățământ. Documentul care stă la baza planificării este *Curriculumul pentru învățământ preșcolar* care prezintă finalitățile, conținuturile, timpul de instruire și oferă sugestii în ceea ce privește strategiile de instruire și evaluare pentru fiecare nivel de vârstă.

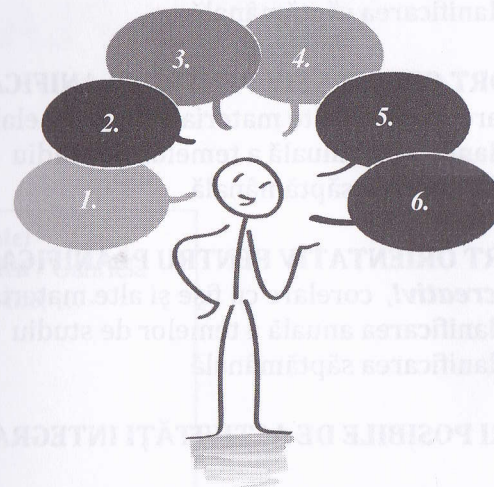
Planificarea trebuie să răspundă unor cerințe de bază, respectiv:

A. Aplicarea noii clasificări a activităților:

- activități pe domenii experiențiale;
- jocuri și activități didactice alese;
- activități de dezvoltare personală.

B. Organizarea conținuturilor în jurul a șase teme :

1. Cine sunt/suntem?
2. Când, cum și de ce se întâmplă?
3. Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?
4. Cum planificăm/organizăm o activitate?
5. Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?
6. Ce și cum vreau să fiu?

Ordinea prezentării lor nu are nicio legătură cu momentul din anul școlar când, pentru o temă sau alta, fie se pot derula cu copiii diferite proiecte tematice, fie se aleg teme pentru săptămâni independente.

C. Diversificarea planificării în funcție de complexitatea temei abordate și de interesul copiilor pentru tema respectivă, pe durate diferite de timp, de exemplu:

- planificarea anuală a maximum 7 proiecte cu o durată de maximum 5 săptămâni pe proiect;

- planificarea anuală a unui număr mai mic de proiecte, cu o durată de 1-5 săptămâni, nu mai puțin de 4 proiecte tematice și a unor săptămâni independente care să acopere, împreună cu proiectele toate cele șase teme anuale de studiu;
- planificarea unor proiecte transsemestriale, cu teme care pot fi abordate în diferite perioade ale anului tocmai pentru faptul că există o varietate de aspecte și procese implicate care numai așa pot fi observate de copil, înțelese și corelate;
- planificarea unor proiecte de durată foarte scurtă, respectiv de o zi (proiecte incidente).

D. Planificarea zilnică a cel puțin unei activități sau a unui moment/unei secvențe de mișcare care se poate face sub diverse forme:

- gimnastica de învioreare;
- educație fizică;
- jocuri de mișcare;
- întreceri sau trasee sportive;
- plimbare în aer liber etc.

Principalele reguli legate de proiectarea anuală sunt:

1. După ce am stabilit care sunt grupele cu care vom lucra în anul școlar curent, adunăm întreg colectivul de cadre didactice al grădiniței;
2. Fiecare colegă va avea în față calendarul aferent perioadei de derulare a anului școlar, ordinul ministrului educației privind structura anului școlar, tabelul cu cele șase teme anuale de studiu și descriptivul fiecăreia. De asemenea, colegile vor consulta tabelele destinate fiecărei teme (pe grupe de vârstă), îndeosebi coloana cu conținuturi și sugestii de teme din subsolul acestora;
3. Fiecare colegă (grup de colege de la aceeași grupă de nivel) își planifică proiectele (cu temă, durată, focus etc.) pe care dorește să le deruleze cu copiii în anul școlar în curs și le plasează în dreptul temelor de studiu din tabelul centralizator. Se va ține cont de nivelul de vârstă al copiilor din grupă, de ceea ce ne precizează *Metodologia de aplicare a planului de învățământ* (pentru cei mai mici - de 3-5 ani, se pot parcurge minimum 4 teme de studiu, așadar, un minimum de 4 proiecte anuale; proiectele pot avea o durată maximă de 5 săptămâni; se pot planifica și proiecte transsemestriale; numărul maxim de proiecte poate fi de 7; nu e obligatoriu să se înceapă anul școlar cu prima temă de studiu etc.);
4. După ce fiecare și-a așezat proiectele în tabelul centralizator, se face verificarea în grup, constatându-se dacă proiectele au coerență și pe verticală (respectiv, ce se adaugă la o temă de studiu, de la o vârstă la alta);
5. La final, fiecare depistează care sunt perioadele rămase neacoperite (de la finalizarea unui proiect la începerea altuia), cât de lungi sunt ele, ce anume a rămas neacoperit din descriptivul temelor de studiu sau din conținuturile sugerate în tabelele pe teme și grupe de vârstă (din curriculum), ce evenimente sunt în perioada respectivă (ecologice, naționale, religioase, internaționale etc.) și, astfel, se stabilesc temele săptămânilor independente, subsumându-le și pe acestea, după caz, temelor de studiu din curriculum.

După întocmirea planificărilor anuale, urmează întocmirea planificărilor calendaristice/săptămânale. În continuare, vom prezenta un set de **precizări/recomandări cu privire la planificările calendaristice.**

Planificarea pe termen scurt, o zi, o săptămână, oferă posibilitatea de a răspunde necesităților și intereselor copiilor, are implicații imediate în ameliorarea și perfecționarea activității de învățare și se face în funcție de progresul înregistrat de copii.

Atunci când întocmim planificarea calendaristică/săptămânală trebuie să avem în vedere, în primul rând, importanța abordării globale a dezvoltării copilului. Indiferent dacă activitățile se desfășoară integrat, sub formă de activități tematice/proiect tematic sau pe discipline, activitățile pe care ni le propunem trebuie să stimuleze copilul din toate punctele de vedere. Trebuie să ne punem întrebarea: *Este stimulat copilul din toate punctele de vedere ale dezvoltării sale sau, prin ceea ce mi-am propus, am favorizat unele domenii și am neglijat altele?*

Activitățile pe domenii experiențiale se pot desfășura ca activități integrate, maximum 5 pe săptămână, indiferent de nivelul de vârstă al copiilor sau pe discipline, ca activități de sine stătătoare (educarea limbajului, activitate matematică, de cunoașterea mediului, de educație pentru societate, de educație fizică, activitate practică, educație muzicală sau activitate artistico-plastică).

Jocurile și activitățile didactice alese se desfășoară în centrele/ariile de activitate, pe grupuri mici, în perechi și individual și se pot planifica în etapa I, înainte de începerea activităților, în etapa a III-a, înainte de masa de prânz sau de plecarea copiilor acasă în cazul grădinițelor cu program normal, iar în cazul grădinițelor cu orar prelungit, și în etapa a IV-a, înainte de plecarea copiilor acasă.

Activitățile de dezvoltare personală cuprind : rutinele, tranzițiile și activitățile opționale, iar în cazul grădinițelor cu orar prelungit se adaugă și activitățile de după-amiază care constau în activități recuperatorii pe domenii experiențiale și activități recreative.

Datorită unor evenimente neașteptate, planificările pot suferi modificări în programul zilnic, iar educatorul trebuie să se gândească la:

- un plan al rutinelor;
- un plan al tranzițiilor de la o activitate la alta;
- un plan al activităților în aer liber în cazul schimbării vremii.

Este important să ținem seama de schimbările atmosferice, de sărbătorile naționale și religioase și chiar de zilele aniversare ale copiilor care impun o pregătire specială, precum : realizarea unui album cu desene din partea colegilor, confecționarea unor jucării cadou, oferirea cadourilor și urările fiecărui copil, pregătirea mesei festive și mica distracție cu muzică și dans alături de părinții copilului aniversat. Planificarea acestor momente în grădiniță contribuie la formarea comuniunii de grup, îi învață pe copii să se respecte, să fie empatici și se simt valorizați.

Pe parcursul unei zile trebuie să existe un echilibru între activitățile individuale, cele de grup și cele frontale și să alterneze activitățile liniștite cu cele zgomotoase, cele active cu cele de relaxare, activitățile structurate cu cele nestructurate

Dacă unele activități au prezentat un mare interes pentru copii sau dacă obiectivele nu au fost atinse de toți copiii, putem reveni și vom planifica alte activități.

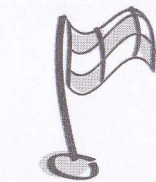
Pentru a încuraja lucrul părinților ca voluntari în sala de grupă trebuie să planificăm activități în centre ținând seama de înclinațiile și abilitățile lor și implicându-i în stabilirea și urmărirea respectării regulilor.

Este important să planificăm activități libere în care copiii au ocazia de a manipula, de a explora, de a experimenta materiale noi pentru că și acestea sunt activități de învățare, iar copiii învață descoperind. De exemplu, înainte de a desfășura o activitate structurată de observare, putem așeza materialele într-un centru pentru a le observa spontan, exersând simțurile, apoi să continuăm procesul de învățare pe baza a ceea ce au descoperit.

Totodată, e nevoie să fim atenți la noile interese ale copiilor care se dezvoltă și care au nevoie să fie exersate. Dacă își manifestă interesul și curiozitatea tot mai frecvent despre „Sistemul Solar”, putem planifica în cadrul temei „Când/cum și de ce se întâmplă?”, subtema „Planetele”, „O călătorie în Cosmos” sau „Din tainele Universului”.

ATENȚIE!

Exemplele de planificare anuală sau săptămânală realizate de altcineva nu pot genera planificări corecte și adaptate nevoilor și intereselor copiilor pe care îi avem în grupă la un moment dat. Ele pot constitui doar o sursă de informare și de idei.

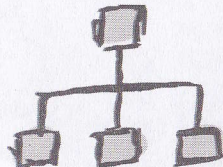
OBIECTIV

INFORMAȚII

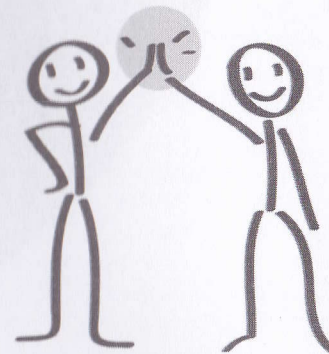
ANALIZĂ

STRATEGIE

IMPLEMENTARE

SUCCES